اخبار کوتاه

قیمت مصوب زولبیا و بامیه اعلام شد

رئیس اتحادیه دارندگان قنادی شیرینی فروشی و کافه تهران گفت: قیمت مصوب هر کیلو زولبیا و بامیه برای واحدهای درجه یک برای فروش ۲۵۵ هزار تومان و واحدهای درجه دو ۲۰۰ هزار تومان است.

به گزارش پیام آشنا، علی بهره متد- رئیس اتحادیه دارندگان قنادی شیرینی فروشی و کافه تهران - در گفت‌وگو با ایسنا درباره قیمت مصوب زولبیا و بامیه اظهار کرد: امسال قیمت مصوب هر کیلو زولبیا و بامیه برای واحدهای درجه یک برای فروش ۲۵۵ هزار تومان و واحدهای درجه دو ۲۰۰ هزار تومان است که نسبت به سال گذشته حدود ۴۰ درصد افزایش قیمت داشته است.

وی با بیان اینکه در زمینه شکر قیمت کمی بالاست اما کمبودی نداریم، تشریح کرد: در حال حاضر مشکلی در زمینه شکر نداریم بلکه چالش و مشکل اصلی ما روغن است، به این صورت که اگرچه قیمت روغن زیاد شده اما پیدا کردن آن مشوار است و حتی بعضا در بازار آزاد پیدا نمی‌شود. بنابراین لازم است مسئولان مربوطه در این زمینه توضیحاتی ارائه دهند.

بهره متد در پایان گفت: شکر در حال حاضر موجود هست و نسبت به روغن کمبودی نداریم و دولت شکر مورد نیاز را ارائه می دهد.

افزایش عرضه نفت ایران و روسیه به چین

منابع بازرگانی و تحلیلگران غربی اعلام کردند واردات نفت چین از شرق دور روسیه و ایران، در مارس بهبود خواهد یافت زیرا نفتکش‌های تحریم نشده، جذب این تجارت شده و جای کشتی‌های تحت تحریم را گرفته‌اند.

به گزارش پیام آشنا، تحلیلگران غربی به رویترز گفتند: بهبود صادرات نفت روسیه و ایران به چین که بزرگترین واردکننده جهان است، نگرانی‌های پیرامون عرضه را که قیمت جهانی نفت را تقویت کرده بود، تا حدودی برطرف می‌کند.

واشنگتن، تحریم‌های متعددی را علیه کشتی‌ها و نهادهایی که در حمل نفت تحت تحریم آمریکا مشارکت دارند، اعمال کرده است. در بسته تحریمی ۱۰ ژانویه، بیش از ۱۴۰ نفتکش معادل حدود ۴۲ درصد از کل صادرات نفت روسیه از مسیر دریا، هدف تحریم آمریکا قرار گرفتند که باعث افزایش نرخ کرایه کشتی‌ها شد.

اما لی، تحلیلگر شرکت ورتکسا اعلام کرد سه برابر شدن نرخ کرایه برای بارگیری نفت اسیوا در بندر کازمینوی روسیه در شرق دور روسیه به مقصد چین در سفر یک هفته ای، باعث شد حداقل ۱۷ نفتکشی که تحت تحریم نیستند، در فاصله ۱۱ ژانویه تا ۲۰ فوریه، به این مسیر جلب شوند.

طبق آمار شرکت مالی LSEG، تعداد ۱۱ نفتکش غیرتحریمی، به تازگی به مسیر انتقال نفت از روسیه به چین پیوسته اند.

به گفته معامله گران، نرخ نفتکش‌ها از شرق دور روسیه به شمال چین، آخرین بار، حدود چهار میلیون تا ۴.۵ میلیون دلار بود.

تحلیلگر ورتکسا اظهار کرد: این کشتی‌ها نفت لسیوی بارگیری شده در فوریه را به میانگین ۹۲۰ هزار بشکه در روز سال ۲۰۲۴، در مقایسه با ۸۶۰ هزار بشکه در روز در ژانویه، افزایش دادند. این بهبود در حالی روی داد که تحویل نفت اسیوا به چین در فوریه، به ۷۸۰ هزار بشکه در روز کاهش می‌یابد.

طبق داده‌های شرکت کپلر و اظهارات معامله گران، نفتکش بسیار بزرگ دلیان، حدود دو میلیون بشکه نفت را از سه نفتکش کوچکتر در اوایل فوریه بارگیری کرده است. دلیان، پیش از این، برای تحویل نفت ایران به چین استفاده شده بود و آخرین بار، در مسیر حرکت به پالتای چین مشاهده شد.

رویترز پیشتر گزارش کرده بود برای تسهیل تخلیه محموله‌ها، پایانه های جدیدتر شامل دونگ ینگ شاندونگ و ژوشان در شرق چین، نفتکش‌های تحریمی را می پذیرند.

ریچارد برونز، مدیر ژئوپلیتیک در شرکت «لزری اسپتکس» اظهار کرد: یکی از عواملی که در جریان بیشتر نفت روسیه به چین نقش داشت، فعالیت کمتر پالایشگاه‌های روسیه به دلیل حملات پهپادی اوکراین بود که نفت خام بیشتری را برای صادرات موجود کرد. همچنین محموله‌های نفت اورال بیشتری به مقصد چین می روند که احتمالا به دلیل کندی صادرات به ترکیه و مقصدهای دیگر از زمان اعلام تحریم‌های آمریکا در ژانویه است.

داده‌های ورتکسا نشان داد که واردات نفت ایران به چین، در فاصله اول تا ۲۰ فوریه، به ۱.۴ میلیون بشکه در روز در مقایسه با کمتر از ۸۰۰ هزار بشکه در روز در ژانویه، افزایش یافته است.

بنا بر این داده‌ها، حجم نفت ایران به مقصد شاندونگ، از ۱.۱ میلیون بشکه در روز فراتر رفت و از میانگین سال ۲۰۲۴، بالاتر بود. داده‌های کپلر نشان داد که ورود نفت ایران به چین، از ۶۹۲ هزار بشکه در روز در ژانویه به ۷۷۱ هزار بشکه در روز در فوریه افزایش یافت.

بر اساس گزارش رویترز، داده‌های این دو شرکت به دلیل استفاده آنها از شیوه های متفاوت برای رصد کشتی‌ها یکسان نیست.

تحویل ۸۶۶ میلیون مترمکعب گاز طبیعی به شبکه

سخنگوی شرکت ملی گاز ایران از تولید و تحویل ۸۶۶ میلیون مترمکعب گاز طبیعی به شبکه سراسری خبر داد و گفت: ۶۸۴ میلیون مترمکعب از این مقدار در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء مصرف شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، سیدحسن موسوی با بیان اینکه پنجشنبه (نهم اسفند) ۸۶۶ میلیون مترمکعب گاز طبیعی تولید و به شبکه سراسری تحویل شده است، اظهار کرد: ۶۸۴ میلیون مترمکعب از این مقدار سهم بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء شده است.

وی با اشاره به تداوم هوای سرد در کشور افزود: ۷۹ درصد از کل گاز طبیعی تحویلی به شبکه سراسری به بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء اختصاص یافته است.

سخنگوی شرکت ملی گاز ایران تصریح کرد: مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء دیروز ۲ درصد نسبت به روز مشابه پارسال افزایش داشت.

پس از برودت هوا و پیش‌بینی کاهش دما، مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری، محسن پاکنژاد، وزیر نفت و جمعی از مسئولان کشور با هدف مصرف بهینه و تأمین سوخت زمستانی با انتشار پیام‌های تصویری یا مکتوب از مردم برای مشارکت در پویش «۳ درجه کمتر» دعوت کردند.

پیام آشنا گزارش می دهد

چشم‌انداز انرژی‌های تجدیدپذیر در البرز

اختصاصی پیام آشنا- در سال‌های اخیر، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران به‌ویژه انرژی خورشیدی، به یکی از اولویت‌های مهم دولت تبدیل شده است. در این راستا، واگذاری اراضی ملی برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی در سراسر کشور به‌ویژه در استان‌های مرکزی و جنوبی ایران در دستور کار قرار گرفته است. استان البرز، با توجه به ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی خاص خود، در حال تبدیل شدن به یکی از قطب‌های مهم انرژی‌های تجدیدپذیر کشور است.

روند واگذاری اراضی برای نیروگاه‌های خورشیدی

بر اساس گزارش‌های موجود، امسال بیش از ۱۰ هزار هکتار از اراضی ملی به منظور احداث نیروگاه‌های خورشیدی در سراسر کشور واگذار شده است. این میزان واگذاری تقریباً معادل تمامی اراضی واگذار شده در سال‌های گذشته است. از جمله مناطقی که در این طرح‌ها پیشرو هستند، استان البرز به‌ویژه در بخش‌های صنعتی و کشاورزی قرار دارد. استان البرز با داشتن صنایع متعدد و نیاز بالای به انرژی برق، به‌ویژه در شهرک‌های صنعتی و مناطق مسکونی، پتانسیل بالایی برای تبدیل شدن به یک مرکز تولید انرژی خورشیدی دارد.

زیرساخت‌ها و امکانات استان البرز برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی

استان البرز به‌دلیل موقعیت جغرافیایی خاص خود و نزدیکی به تهران، پتانسیل زیادی برای نصب نیروگاه‌های خورشیدی دارد. علاوه بر این، استاندار البرز در راستای تسهیل فرایندهای مربوط به احداث نیروگاه‌های خورشیدی، به دستگاه‌های اجرایی دستور داده است که سریعاً مکان‌های مناسب برای این پروژه‌ها شناسایی شوند. این اقدام با هدف تسهیل و تسریع در واگذاری اراضی به سرمایه‌گذاران برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی صورت گرفته است.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان البرز نیز به افزایش قابل توجه ظرفیت تولید انرژی از منابع تجدیدپذیر اشاره کرده و از شناسایی بیش از ۱۱۹۱ مگاوات ظرفیت جدید برای نصب پنل‌های خورشیدی در استان خبر داده است. این ظرفیت نشان‌دهنده پیشرفت سریع در این زمینه و مشارکت فعال بخش خصوصی و صنعتی در پروژه‌های نیروگاه خورشیدی است.

چالش‌ها و فرصت‌ها

چالش‌ها:

۱. محدودیت‌های جغرافیایی و اقلیمی: باوجود اینکه استان البرز از نظر اقتصادی موقعیت خوبی دارد، برخی از مناطق این استان به‌ویژه در بخش‌های شمالی ممکن است از لحاظ جغرافیایی برای نصب نیروگاه خورشیدی مناسب نباشند. این محدودیت‌ها ممکن است از نظر تابش خورشید و همچنین در نظر گرفتن زمین‌های مورد نیاز برای پروژه‌ها، تأثیر گذار باشد.

۲. مشکلات تأمین زمین: یکی از مشکلات مهم در این پروژه‌ها، تأمین زمین مناسب است. استاندار البرز به این موضوع اشاره کرده است که باید اراضی مرغوب و مناسب برای احداث نیروگاه‌ها شناسایی شوند تا سرمایه‌گذاران با مشکلات زمین مواجه نشوند.

۳. موانع قانونی و پیچیدگی‌های اداری: با اینکه دولت در تلاش است تا موانع قانونی و پیچیدگی‌های اداری را کاهش دهد، همچنان برخی از مشکلات به‌ویژه در زمینه تسهیل روند واگذاری زمین‌ها وجود دارد. این مسائل می‌تواند به عنوان مانعی برای سرعت بخشیدن به پروژه‌های نیروگاهی در البرز باشد.

فرصت‌ها:

۱. کاهش وابستگی به انرژی‌های فسیلی: توسعه نیروگاه‌های خورشیدی در استان البرز می‌تواند به کاهش وابستگی به انرژی‌های فسیلی و به‌ویژه سوخت‌های وارداتی کمک کند. این امر نه تنها به تأمین انرژی پایدارتر متجر می‌شود، بلکه می‌تواند به کاهش هزینه‌های انرژی در بلندمدت نیز کمک کند.

۲. فرصت‌های سرمایه‌گذاری: با توجه به حمایت‌های قانونی از جمله "ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش‌بنیان" و "قانون تهاتر انرژی"، استان البرز فرصتی مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر دارد. این حمایت‌ها می‌توانند مشوق‌های مناسبی برای مشارکت بیشتر بخش خصوصی در این پروژه‌ها باشند.

۳. کاهش مشکلات ناترازی تولید: تولید برق از منابع تجدیدپذیر به‌ویژه خورشیدی می‌تواند به کاهش ناترازی برق در کشور کمک کند. به‌ویژه در تابستان‌ها که تقاضای برق به طور قابل توجهی افزایش می‌یابد، این موضوع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و می‌تواند بخشی از مشکلات مربوط به تأمین برق کشور را برطرف کند.

آینده نیروگاه‌های خورشیدی در البرز

با توجه به پیگیری‌های جدی دولت و حمایت‌های قانونی از پروژه‌های انرژی خورشیدی، می‌توان پیش‌بینی کرد که استان البرز در آینده‌ای نزدیک به یکی از مراکز مهم تولید انرژی خورشیدی در کشور تبدیل شود. همکاری نزدیک بین بخش خصوصی و دولتی، شناسایی سریع زمین‌های مناسب، و تسهیل فرایندهای قانونی از جمله عواملی است که می‌تواند باعث سرعت بخشیدن به این روند شود.

با توجه به برنامه‌ریزی برای تولید ۳۰ هزار مگاوات برق از منابع تجدیدپذیر تا پایان دولت، استان البرز می‌تواند سهم قابل توجهی در این پروژه‌ها ایفا کند. همچنین، استان با داشتن زیرساخت‌های صنعتی و مسکونی مناسب، توانایی جذب سرمایه‌گذاران بزرگ و تولید برق به‌ویژه برای شهرک‌های صنعتی را دارد.

در نهایت، توسعه نیروگاه‌های خورشیدی در استان البرز نه تنها می‌تواند به تأمین انرژی مورد نیاز این استان کمک کند، بلکه به تحقق اهداف ملی در زمینه تولید انرژی‌های تجدیدپذیر نیز یاری خواهد رساند. با تسهیل روندهای قانونی، شناسایی دقیق اراضی و فراهم کردن زیرساخت‌های مناسب، استان البرز می‌تواند به یکی از پیشتازان در تولید برق خورشیدی در کشور تبدیل شود.

رقم دستمزد کارگران هفته آینده نهایی می‌شود؟

عناوین مهم‌ترین خبرهای حوزه کار و تعاون در هفته جاری به اعلام وزیر کار مبنی بر احتمال نهایی شدن رقم دستمزد ۱۴۰۴ در هفته آینده، صنفی شدن دستمزد کارگران، برقراری بیمه تامین اجتماعی برای رانندگان تاکسی‌های اینترنتی و حضور تعاونی‌های ایران در سومین نمایشگاه بین‌المللی تجارت اورآسیا اختصاص داشت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، موضوع تعیین دستمزد اواخر هر سال به دغدغه مهم جامعه کارگری تبدیل می‌شود و کارگران با حساسیت موضوع افزایش دستمزد یکسال کاری خود را دنبال می کنند. بر اساس ماده ۴۱ قانون کار حداقل دستمزد باید بر مبنای نرخ تورم اعلامی از سوی مراجع رسمی و هزینه سبد معیشت تعیین شود.

در همین راستا احمد میدری - وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی روز گذشته از احتمال نهایی شدن دستمزد کارگران در هفته آینده خبر داد و گفت: دستمزد ۱۴۰۴ به شکل صنفی تعیین خواهد شد.

وی درباره پیشنهاد دولت برای دستمزد ۱۴۰۴ گفت: تاکنون بحثی در دولت انجام نشده و قرار است تا چهارشنبه آینده نتیجه را در دولت مطرح کنیم و به جمع بندی برسیم.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین گفته است بیشتر دنبال مزد صنفی هستیم چون مزد منطقه‌ای مشکلاتی دارد؛ ولی مزد صنفی قابل اجراست و ما این اختیار را به استان‌ها می دهیم که نرخی را که در سطح ملی تعیین کردیم با یک صنف بنشینند و روی آن چانه زنی کنند و اگر توافق کردند برای آن استان خاص بپذیریم، یعنی ترکیبی از صنفی و استانی لحاظ خواهد شد.

وی پیشتر نیز تعیین دستمزد منطقه‌ای در کشور را به دلیل نبود زیرساخت در شرایط فعلی غیرقابل اجرا دانسته و گفته بود: زمینه اجرای دستمزد منطقه‌ای در کشور مافراهم نیست و در کشورهایی که دستمزدهای منطقه‌ای دارند، مهاجرت نیروی کار تحت نظارت شهرداری‌ها صورت می‌گیرد در حالی که در کشور ما چنین چیزی وجود ندارد.

در همین راستا بسیاری از کارشناسان و فعالان حوزه کار و نمایندگان مجلس خواستار تعیین دستمزد بر اساس ماده ۴۱ قانون کار و نرخ تورم مراجع رسمی آماری هستند.

عبدالحکیم آق اراکلی - نماینده مجلس از دولت و شورای عالی کار خواسته حقوق کارگران زحمتکش را در سال آتی مطابق ماده ۴۱ قانون کار و با توجه به نرخ تورم تعیین و عدالت اجتماعی را در حق کارگرانی که چرخه تولید و صنعت به دست آنهامی چرخد اجرا کنند.

مجتبی یوسفی - دیگر نماینده مجلس نیز اعلام کرده است: طبق ماده ۴۱ قانون کار، باید افزایش حقوق براساس نرخ تورم باشد و در عین حال به کارفرمایان هم توجه شود تا در شرایط سخت اقتصادی با مشکل مواجه نشوند.

این هفته خبر برقراری بیمه رانندگان تاکسی‌های اینترنتی منتشر شد. طبق اعلام وزارت کار با پیگیری‌های انجام شده و تصویب هیات وزیران، رانندگان تاکسی های اینترنتی تحت پوشش بیمه تامین اجتماعی قرار می‌گیرند. به دنبال ابلاغ تصویب نامه جلسه تاریخ ۰۱/۱۲/۱۴۰۳ هیات وزیران از سوی محمدرضا عارف - معاون اول رییس جمهور، با موضوع بیمه اجتماعی ارائه کنندگان خدمات حمل و نقل بار و مسافر از طریق سکوهای مجازی، سازمان تأمین اجتماعی مکلف شده نسبت به پوشش بیمه‌ای مشمولان مطابق این آیین‌نامه اقدام و دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه برای مشمولان را مطابق با ماده ۳۵ قانون تأمین اجتماعی به صورت مقطوع تعیین کند. موضوع بیمه کسب وکارهای نوین و فعالان سکوهای مجازی از جمله محورهای طرح بیست‌گانه تحول آفرین و توسعه سازمان تأمین اجتماعی است که در دستور کار سازمان قرار دارد و کارگروه ویژه‌ای هم جهت پیگیری‌های لازم در این باره شکل گرفته است.

از دیگر رویدادهای این هفته، رونمایی از ۱۰۰ فرصت سرمایه گذاری سازمان تأمین فنی و حرفه ای بود. در دولت چهاردهم، موضوع اهمیت بخشی به نقش و جایگاه نظام مهارت آموزی در چرخه اقتصادی و بازار اشتغال کشور با محوریت توسعه منطقه‌ای و مبتنی بر عدالت با بهره گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی در دستور سازمان فنی و حرفه ای قرار گرفته است.

بر همین اساس طی روزهای اخیر از ۱۰۰ فرصت سرمایه گذاری در مراکز تابعه سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای با حضور وزیر کار در سراسر کشور رونمایی شد. همچنین تفاهم‌نامه همکاری بین اتاق بازرگانی ایران و سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای باهدف شکل‌گیری مرکز توسعه مهارت به امضا رسید.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در راستای توسعه آموزش‌های مهارتی، طرح سفیران مهارت، طرح آموزش واقعی در محیط کار و مراکز چوار کارگاهی و بین کارگاهی را دنبال می کند.

نمایشگاه اورآسیا فرصتی مغتنم برای فعالان بخش تعاونی

بازدید بهمن عبدالهی - رئیس اتاق تعاون ایران از سومین نمایشگاه بین‌المللی تجارت با اورآسیا از دیگر رویدادهای هفته جاری بود. این نمایشگاه با حضور برخی شرکت‌های تعاونی توانمند برگزار شده و فرصت خوبی برای فعالان اقتصادی در مراودات تجاری و استفاده از ظرفیت بازار هدف کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اورآسیا به شمار می رود.

این سومین دوره از نمایشگاه تجارت اورآسیا است که باهدف گسترش روابط تجاری و اقتصادی بین ایران و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اورآسیا، معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف صنعتی، کشاورزی، پتروشیمی و فناوری‌های نوین، تسهیل مذاکرات تجاری و ایجاد زمینه برای انعقاد قراردادهای همکاری بین شرکت‌های ایرانی و خارجی برگزار می‌شود و با توجه به مراودات سیاسی روسیه با ایران، حضور تعاونی‌ها و بخش خصوصی ایران در این نمایشگاه به توسعه همکاری‌ها و تبادلات تجاری دو طرف منجر خواهد شد.

تأمین برق در سوز و سرما؛

تنها دو درجه دما را کاهش دهید

در روزهایی که سرمای شدید کشور را فرا گرفته و مصرف گاز خانگی به اوج رسیده است، مهندسان و فعالان صنعت برق، با وجود چالش‌های فراوان، شبانه‌روزی در تلاشند تا شبکه‌های برق پایدار بماند و هیچ خلفه‌ای در تاریکی فرو نرود؛ در این شرایط تنها کافیست دو درجه دمای وسایل گرمایشی هر خانه کاهش یابد تا کشور گرم و روشن بماند.

به‌گزارش پیام آشنا، بر اساس گزارش‌ها، مصرف گاز خانگی در روزهای اخیر به دلیل گرم کردن منازل افزایش پیدا کرده. علاوه بر این استفاده از وسایل گرمایشی برقی هم افزایش یافته است و در این سرما و کولاک کارشناسان اعلام کرده‌اند که کاهش ۱۰ درصدی مصرف می‌تواند نقش مؤثری در حفظ پایداری شبکه انرژی گاز و برق کشور داشته باشد. در حالی که تأمین سوخت نیروگاه‌ها در این شرایط آب و هوایی سرد و یخبندان با دشواری‌هایی

در انتقال مواجه است، گروه‌های عملیاتی صنعت برق با حضور مستمر در محل خدمت و اتخاذ تدابیر فنی، از بروز حوادث طبیعی و به تبع آن خاموشی جلوگیری کرده‌اند. آن‌ها با وجود یخبندان، طوفان و شرایط نامساعد جوی، در اکثر نقاط کشور و در تمام ساعت شبانه روز در حال خدمت‌رسانی‌اند تا روشنایی و گرمای منازل و مراکز حیاتی حفظ شود. در این بین همراهی مردم در مصرف بهینه، کمک بزرگی به تامین گاز و برق همه هموطنان خواهد کرد. تنظیم دمای وسایل گرمایشی بین ۱۸ تا ۲۱ درجه و استفاده از لباس گرم و عدم استفاده از وسایل برقی پرمصرف از جمله اقداماتی است که می‌تواند منجر به صرفه جویی و تأمین گاز و برق پایدار هموطنان شود.

با وجود سرمای بی‌سابقه، مهندسان و متخصصان صنعت برق بی‌وقفه در تلاش‌اند تا سرتاسر ایران همچنان گرم و روشن بماند.

یادداشت

گزیر بانک‌ها؛ تاملی بر یک طرح با ۵۵ امضا (بخش آخر)

جمع‌بندی و نکته پایانی

گزیر یا حل و فصل، بخشی از چرخه حیات بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی است که احکام ناظر بر آن باید در «قانون بانکداری» و در هماهنگی و توالی سایر بخش‌های زندگی نامه آنها از قبل از پیدایش تا اخذ موافقت اصولی، دریافت مجوز تاسیس و فعالیت، نحوه و چارچوب‌های فعالیت، نظارت و تعامل با سایر نهادها و ذی‌نفعان، تبیین و درج شود. هرچند در «قانون بانک مرکزی» که در قالب طرح توسط نمایندگان محترم یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی ارائه و در خرداد‌ماه سال ۱۴۰۲ تصویب و پس از کش‌وقوس‌های فراوان در آذرماه سال گذشته برای اجرا ابلاغ شد، برخی مواد و احکام به گزیر بانک‌ها و موسسات اعتباری اختصاص یافته است و ممکن است کاستی‌های اندکی در این خصوص وجود داشته باشد. ولی تاکنون «قانون بانکداری» که مکمل قانون اخیرالذکر است و متظومه‌ای برای پیدایش، فعالیت و تصفیه بانک‌ها به شمار می‌رود و موضوع گزیر باید در این متظومه تبیین شود، تصویب و ابلاغ نشده است.

طرحی که توسط نمایندگان سابق مجلس قبل نیز در این زمینه تهیه شده بود و پیرایش‌هایی که توسط بانک مرکزی بر آن انجام گرفت هم کنار گذاشته شده است. مجریان امور بانکی، صاحب‌نظران بانکی و به‌ویژه بانکداران و مدیران ارشد بانکی هم به رغم مجادله‌های فراوان پیرامون قوانین بانکی جاری و لزوم اصلاح برخی از آنها، تاکنون بر پیش‌نویس واحدی از متن لایحه بانکداری اجماع و توافق نکرده‌اند؛ شاید از آن رو که می‌دانند چه نمی‌خواهند، ولی آنچه را که می‌خواهند هم نمی‌توانند در سندی مورد اجماع تدوین و تنظیم و پیرامون آن با قانون‌گذاران مذاکره کنند.

اکنون ۵۵ نفر از نمایندگان محترم مجلس فعلی به خاطر همان کاستی‌های نسبتا اندک در احکام قانونی مرتبط با گزیر متذرج در قانون بانک مرکزی، طرحی یک‌شوری به هیات‌رئیسه مجلس ارائه کرده‌اند که نتایج بررسی آن بر بخش‌های قبلی این یادداشت ارائه شد. ممکن است به همین دلایلی که ذکر شد، بسیاری از مجریان امور بانکداری و بانکداری مرکزی یا کارشناسان و صاحب‌نظران بانکداری با بررسی و تصویب این طرح در مجلس شورای اسلامی مخالف باشند، ولی نظام قانون‌گذاری مسیر خود را طی خواهد کرد؛ همچنان که برخی تجارب پیشین هم گواه بر صحت و درستی این مدعاست.

بنابراین ضروری است تا مطالبه‌گری فعالانه، جایگزین مخالفت متفعلانه در این موضوع شود. مجریان امور به فوریت با همان نسخه ویرایش شده بانک مرکزی بر طرح ۳۷ ماده‌ای قانون بانکداری را در دستور کار قرار داده و پیگیری کنند؛ با اندک احکام تکمیلی موردنیاز برای گزیر را طی لایحه الحاق مواد مرتبط با گزیر به ماده «۳۳» قانون بانک مرکزی، تقدیم مجلس شورای اسلامی کنند؛ در غیراین‌صورت، سند پیشنهادی مورد اجماع نظام بانکی پیرامون «قانون بانکداری» را که موضوع «گزیر» هم بخشی از آن را تشکیل می‌دهد، به قانون‌گذاران ارائه و یا آنان در این خصوص مذاکره و تفاهم کنند.

ممکن است تقریب نظرات قوای مجریه و مقننه در مورد بخش «عملیات بانکی» این سند سهل و آسان نباشد و بنابراین لازم باشد تا حصول مطلوب به اینکه عملیات مزبور براساس احکام موجود در همین قانون عملیات بانکی بدون زیانواره باید، بسنده شود.

در این صورت آن‌گونه که علما می‌فرمایند: «ضلعته»، پس در خصوص سایر بخش‌های متظومه مورد نظر که تقریب نظرات در مورد آنها قابل حصول تر بوده و مورد اختلافی کمتر است و «گزیر» نیز یکی از آنهاست، اقدام شود. احکام قانونی برآکنده در یک قانون، تجمیع و احکام مغایر متسوخ شوند تا در گام بعدی و با تبادل نظر، بیان استدلال‌ها و در نهایت مصالحه، راهی برای اجماع بر بحث عملیات بانکی نیز یافت شده و مطلوب نهایی حاصل شود.

مهدی عطوان
کارشناس اقتصادی و بانکی
Alborz.payam@gmail.com

دیدگاه

عارضه پولی سر کوب بهره

اندیشکده پول و لرز وابسته به بانک مرکزی در گزارشی به بررسی روند و علل تحولات پولی ۱۴۰۲ و ارائه پیشنهادهای سیاستی در این موضوع پرداخته است. در این گزارش، اشاره شده با وجود رسیدن بهره بین‌بانکی به سقف کریدور، بانک مرکزی کریدور بهره‌ای را جایگزین نکرده و ناچار به تزریق ذخایر شده است. به‌طوری که در دی‌ماه امسال، ۱۵۵ درصد از رشد ۲۱.۲ درصدی پایه پولی وابسته به مانده عملیات سیاست پولی بانک مرکزی بوده است. در واقع ترکیب نقدینگی در ماه‌های اخیر تغییر کرده و سیالیت نقدینگی افزایش یافته است. این امر باعث افزایش تورم‌زایی نقدینگی در این مدت شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، به گفته کارشناسان، تعلل بانک مرکزی در جایگزیدن کریدور بهره‌ای باعث شده بانک‌ها انگیزه کافی برای عرضه ذخایر خود در بازار بین‌بانکی نداشته باشند و این نهاد مجبور شده تزریق ذخایر را خود بر عهده بگیرد؛ این امر خود را در قالب افزایش شدید مانده عملیات سیاست پولی در ترازنامه بانک مرکزی نمایان کرده است. در سال‌های اخیر، یکی از مهم‌ترین چالش‌های اقتصادی ایران، رشد بی‌رویه نقدینگی و تبعات ناشی از آن، از جمله تورم و کاهش ارزش پول ملی، بوده است. این مساله باعث شده است سیاستگذاران اقتصادی و بانک مرکزی درصدد راهکارهایی برای کنترل رشد نقدینگی و ایجاد ثبات در فضای اقتصادی قرار داشته باشند. یکی از مهم‌ترین ابزارهای مطرح در این زمینه، کنترل ترازنامه‌های بانک‌ها بوده که به‌عنوان راهکاری برای مدیریت نقدینگی و جلوگیری از خلق پول بی‌رویه آن از آذرماه ۱۳۹۹ در نظام پولی و بانکی کشور در دستور کار قرار گرفته است. بر همین اساس و به‌خصوص از سال ۱۴۰۰ به بعد (زمان ابلاغ اصلاحیه‌های کنترل ترازنامه) بانک مرکزی در جهت کنترل تورم با در پیش گرفتن سیاست پولی انقباضی و کنترل ترازنامه‌ای توانست رشد پایه پولی و نقدینگی را مرتبا کاهش داده و نهایتا در پایان سال ۱۴۰۲ به اعداد مطلوب خود برساند. در اسفند ۱۴۰۲، نرخ رشد نقطه‌به‌نقطه پایه پولی و نقدینگی به ترتیب به ۲۸.۱ و ۴۲.۳ درصد رسید.

افزایش تورم‌زایی نقدینگی

نسبت سپرده‌های سیال (مجموع اسکناس و مسکوک + سپرده‌های دیداری + سپرده‌های قرض‌الحسنه + سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت) در اسفند ۱۳۹۶ حدود ۴۸ درصد بوده و در آخرین آمارها در اسفند ۱۴۰۲ به ۵۵ درصد رسیده که در دی‌ماه ۱۴۰۳ با ۱ واحد درصد افزایش ۵۶ درصد ثبت شده است. این موضوع نشانگر کمتر بودن جذابیت سپرده‌های سرمایه‌گذاری به‌لحاظ‌مدت در ماه‌های اخیر در مقایسه با یک روند تاریخی بوده است. به نظر می‌رسد مردم تمایل به حضور در بازارهایی به‌جز بازار سپرده‌گذاری بانکی همچون بازار طلا یا دلار دارند. همچنین افزایش سیالیت نقدینگی به‌مفهوم تورم‌زایی بیشتر نقدینگی است؛ بنابراین، به‌غیرورود کاهنده نقدینگی، تورم‌زایی آن در حال افزایش است.